

[Breckmann]

Det er netop inden for denne lovs rammer, at denne finanslovs bloktilskud passer så naturligt.

Jeg vil benytte denne lejlighed til at takke den danske regering som den ene af forhandlingsparterne for dens medvirken til at gennemføre bloktilskuddet, selv om jeg godt kunne tænke mig og ser frem til et endeligt fastlagt beløb, hvorefter alle yderligere færøske offentlige aktiviteter og deres prisstigninger bliver betalt fuldt og helt af os selv. Men det må så komme i næste omgang. Man skal som bekendt ikke lade idealet forhindre gennemførelsen af den efter omstændighederne bedst mulige løsning. Det bedste må ikke være en fjende af det gode.

Vi blev under sidste forhandlingsrunde mellem landsstyret og Statsministeriet lidt foruroligede og forundrede over, at utilfredshed i landsstyret med regeringens villighed til at punge knap 100 mill. kr. ud over det budgetterede grundbeløb på godt 500 mill. kr. førte til en udsættelse af forhandlingerne. Jeg forstår ikke, at et parti som Republikanerne, venstresocialistisk og separatistisk, har politisk samvittighed til at være misfornøjet med 500 mill. kr. fra statskassen som en udgangsbetingelse for et bloktilskud, der i sig selv må betragtes som et fremskridt i forholdet mellem vore to lande. Men der er som bekendt socialdemokratiske partnere i landsstyret og derved med i forhandlingerne, og det kan være en del af forklaringen.

Jeg formoder, at regeringen har gjort landsstyret det pinlig klart, at hvis man ikke når til enighed og fortsætter med den nuværende ordning, bliver Færøerne offer for jeres kraftige besparelser i fremtiden, og den trussel plejer i hvert fald at hjælpe.

Hvis det er for vindings skyld, man forhandler, bør man huske på, at også vægelsind kan koste penge; det gjorde det f.eks., da det sidste landsstyre ikke kunne nå til enighed om bloktilskud, der jo kostede landskassen 15 pct. af den danske statsandel til finansiering af færøske havne. Men det betragter vi selvstyrefolk som en politisk vinding for selvansvaret.

Det forekommer mig, at den færøske forhandlingsdelegation ikke har så stor grund til at klage, for i perioden 1980-84 steg de danske statsudgifter til Færøernes skole-, sundheds- og socialvæsen mere end statskassens udgifter til tilsvarende poster i Danmark. På

Færøerne steg sundhedsvæsenet med 80 pct. over denne periode, i Danmark kun 37 pct., skolevæsenet steg på Færøerne med 43 pct., i Danmark kun 37 pct., og socialvæsenet på Færøerne havde en stigning på 62 pct. og her i Danmark på kun 52 pct.

Derhjemme har landsstyrets hæmningsløse skatte- og toldpolitik for næste år et 20 pct.s overskud på Lagtingets finanslov til følge, som der ikke findes tilvarende udgiftslove til, så der er midler til mere færøsk offentligt forbrug, hvis det er det, man insisterer på. Men man ønsker vel, at Danmark betaler halvdelen, og at man kan være karl til halv pris.

Selv om Landsstyret altså synes, at budgettallene, der ligger til grund for udregningerne herfra af bloktilskuddet, er utilfredsstillende, kan meningsforskellene dog forhåbentlig ikke være så store, at der ikke nås til enighed. Hvis dette imidlertid skulle ske, håber jeg og anmoder om, at regeringen regner dette løb for kørt, og at der ikke gives nogen vej tilbage.

Det er tilfredsstillende at konstatere, at Folkeflokkens som nuværende oppositionsparti er enig med regeringen om, at bloktilskuddet er rigtigt og må blive indført, ligesom vi var enige med regeringen den forrige lagtingsperiode, da det dog desværre ikke lykkedes os at skabe enighed herom i det daværende landsstyre.

Desværre falder socialudgifterne ikke under bloktilskuddet, men jeg håber, at der snart vil findes udveje for denne udgift også, således at alle de ca. 500 mill. kr., som vi kan forhandle om i denne omgang, dækkes ind under bloktilskud i den næste forhandlingsrunde, hvornår den så bliver.

Når dette er fremført, skal jeg for god ordens skyld slutte med en supplerende oplysning om det færøsk-danske økonomiske fællesskab på andre områder, hvis der - hvad der vist desværre stadig er - er folk her i salen, der endnu ikke har fattet, at det drejer sig om et »give and take«-forhold mellem vore to lande og ikke en envejsudgift på 500 mill. kr. eller 700 mill. kr.

Sagen er nemlig den, at Danmark nyder godt af den koloniale status, som Færøerne som relativ storimportør af danske varer faktisk lider under. Færøsk eksport fordeler sig pænt og jævnt over fem store køberlande med hensyn til vore fiskeprodukter, hvoraf